

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2006-588

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Käytännöllisen filosofian laitos	
Tekijä-Författare-Author Eklund, Erno			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Induktion pragmaattinen oikeuttaminen ja inhimillinen toiminta : Hans Reichenbachin teorian arviointia			
Oppiaine-Läroämne-Subject Käytännöllinen filosofia			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2006-12-11	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 79 s.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tarkastelen pro gradu -tutkielmassani Hans Reichenbachin (1891–1953) induktion pragmaattisen oikeuttamisen teoriaa käytännön sovellettavuuden näkökulmasta. Pyrin vastaamaan eräitä Reichenbachin teoriaa vastaan esitettyjä argumentteja arvioimalla kysymykseen siitä, miten käyttökelpoinen hänen teoriasa on inhimillisen toiminnan ja epävarmuudessa tapahtuvan päätöksenteon näkökulmasta. Reichenbachin oma käsitys oli se, että hän oli teoriallaan ratkaissut Humen ongelmana tunnetun induktiopäätelyn oikeuttamisen ongelman.</p> <p>Esitän tutkielmassani, että Reichenbachin induktion ongelman ratkaisuehdotuksen soveltaminen edellyttää voimakkaiden ennakko-oletusten hyväksymistä. Nämä oletukset eivät todellisissa päätöksentekotilanteissa kuitenkaan useinkaan täyty, mistä syystä Reichenbachin teorian ongelmaksi muodostuu yleisellä tasolla se, että monet todennäköisyyden luonteilta tuntuvat käyttötavat näyttävät jäävän sen soveltamisalan ulkopuolelle.</p> <p>Arvioin tutkielmassani Reichenbachin induktion pragmaattisen oikeuttamisen teorian soveltamisalaa tarkastelemalla sitä vastaan esitettyä viittä keskeisenä pitämääni ongelmakohtaa. Esitän, ettei Reichenbachin käytännön raja-arvon soveltamiseen perustuvan ratkaisuehdotuksen avulla pystytä perustelevaan pitkän tähtäimen raja-arvon ja käytännön raja-arvon oletettua samankaltaisuutta. Toiseksi tuon esille, että teorian soveltaminen yksittäistapaukseen edellyttää paitsi tapahtuman toistettavuutta myös taaksepäin suuntautuvan kausaliteetin hyväksymistä. Lisäksi Reichenbach ei ole käsitykseni mukaan osoittanut teoriasa soveltuvan yksittäistapausten tarkasteluun, koska hän käsittelee tosiasiallisesti tapahtumia ja tapahtumatyyppejä, jotka ovat luonteeltaan toistuvia ja siksi helposti mallinnettavissa todennäköisyyden frekvenssitulkinnan avulla. Reichenbachin teorian kolmanneksi ongelmaksi muodostuu referenssiluokan tieto-opillinen ongelma eli kysymys, kuinka perustella sopivimman tai ”oikeimman” referenssiluokan valinta. Neljänneksi olen tuonut esille, että ainutkertaisten tapahtumien osalta Reichenbachin elliptinen tapa käsitellä todennäköisyyttä vaikuttaa kyseenalaiselta, eikä Reichenbach näytä onnistuvan vastaamaan esimerkiksi todennäköisyyden loogisen tulkinnan kannattajien sitä vastaan esittämään kritiikkiin. Viidentenä ongelmakohtana olen pitänyt Reichenbachin kykenemättömyyttä perustella, miksi eri asymptoottisten sääntöjen joukosta tulisi ”oikeimpana” tai parhaimpana valita juuri Reichenbachin teoriassaan käyttämä sääntö.</p> <p>Teoriaan sisältyvistä ongelmakohdista huolimatta Reichenbachin ratkaisuyritystä voidaan arvioni mukaan pitää tietyissä inhimillisen toiminnan tilanteissa mielekkäänä epävarmuudessa tapahtuvan päätöksenteon mallintamistapana. Edellä mainittujen kritiikinkohtien tarkastelun valossa Reichenbachin teorian käyttöala vaikuttaa kuitenkin varsin suppealta. Filosofianhistoriallisesta näkökulmasta voidaan myös kysyä, missä määrin Reichenbach tosiasiaassa onnistui ratkaisemaan Humen ongelmaa tai kuinka erilainen Reichenbachin ratkaisuyritys tosiasiallisesti on Humen ehdottamaan ratkaisuyritykseen verrattuna.</p> <p>Edellä mainitun Reichenbachin teorian sovellettavuuden ongelmakohtiin liittyvän tarkastelun lisäksi pyrin tutkielmassani asettamaan Reichenbachin teorian historialliseen viitekehyksen. Tästä syystä olen esitellyt tutkielmani alkuosassa induktion ongelman historiaa sekä Reichenbachin teorian suhdetta toisenlaisista lähtökohdista kehitettyihin induktion ongelman ratkaisuehdotuksiin. Lisäksi tutkielmani tavoitteena on ollut kartoittaa Reichenbachin induktion pragmaattisen oikeuttamisen teoriaa käsittelevää melko vähäiseltä vaikuttavaa ja vähän huomiota saanutta kommentaari kirjallisuutta.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords Hans Reichenbach induktio - filosofia todennäköisyys - frekvenssit - tulkinta ennustaminen			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited Philosophica-kirjasto, Siltavuorenpenger 20 A, 3. kerros, Puh. 09-191 29247			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			